Lokalhistoriegruppen

Syd for Banen

Roskilde

Bestyrelsens beretning 2015-2016

fremlagt på generalforsamlingen d. 14. marts 2016 i Jakobskirken

1. Tak for et godt år!

Jeg vil gerne begynde bestyrelsens beretning med at sige en varm tak til alle, der har bidraget til et spændende år. Ved at fortælle jeres historier, ved at komme med jeres billeder fra kvarteret, og ved at stille med jeres nysgerrighed – den sunde interesse ikke blot for "gamle dage", men også jeres optagethed af, hvordan det er at bo og leve her i den sydlige del af Roskilde i dag og hvordan det skal være i morgen.
Aftenens emne "Det lå her før!" udtrykker meget godt det, som er nerven i vores forening: at bringe historierne frem om den sydlige del af Roskilde, så det liv vi kender nu sættes i perspektiv af det liv, der blev levet her før i tiden. Ved at beskæftige os med den lokale historie bliver vi bevidste om, hvad det er som betyder noget for os.
Tak til alle, som er kommet med forslag og idéer til vores mødeaftener og byvandringer, og tak til bestyrelsen for det konstruktive samarbejde. Det er inspirerende!

2. Velbesøgte arrangementer.

På generalforsamlingen i februar 2015 fortalte arkitekt og byplanlægger Gunilla Rasmussen om sydbystien Walk on the Wild Side, som leder rundt i kvarteret ad en rute på i alt 6 km. Hun lagde op til en brainstorm med os, der deltog, hvor der kom mange idéer til, hvordan der kan komme mere opmærksomhed omkring stien. Der kom mange gode idéer til arrangementer og aktiviteter, som inddrager beboerne i bydelen.
Det blev fulgt op af en byvandring rundt ad stien i juni måned, som Svend Erik Christensen og Gunilla Rasmussen stod for i fællesskab. Svend Erik bidrog med sin viden om kvarteret og Gunilla med sine betagende fotocollager og citater fra lokale beboere. "Roskilde Synger" gav fællessangen vinger, da vi halvvejs rundt gik i pitstop og fik kaffe hjemme på min terrasse.
En anden af idéerne blev udmøntet i en fortælle-formiddag i sommers, hvor børn fra Børnehaven Engblommevej oplevede Dorte Schou fortælle. Dorte Schou er sygeplejerske ved Roskilde Sygehus og bor i Østergade, og er også børnebogsforfatter og performancekunstner. Hun havde to af sine historier med til børnene, som sad bænket i græsset rundt om fortællestolen, stubben af en fældet kastanje lige uden for børnehaven. Det var meget malerisk at høre Dortes fortællinger om fugle og dyr siddende midt i det grønne.

Det blæste med en isnende kold vind, da Christian Møller Jensen viste rundt i Roskilde Ring den sidste mandag i marts. Alligevel holdt deltagerne ud hele vejen rundt og fik historien med om Danmarks første internationale racerbane, hvor kendte kørere som Sterling Moss og Jack Brabham kørte race. Christian gav et billede af et stykke Danmark i

de år, hvor Danmark blev en nation af bilister, og hvor løbene på Roskilde Ring tiltrak masser af tilskuere. Anekdoterne kaldte smilet frem og de gamle fotos gik rundt fra hånd til hånd, indtil mørket faldt på og det ikke længere var til at skelne konturerne af, hvor den gamle bane havde gået i terrænet i parken.
Byvandringen blev fulgt op af det store 60 års jubilæums arrangement grundlovsdag, hvor Otto Jensen og Christian Møller Jensen og en bred arrangørgruppe samlede gamle racerbiler, historiske biler og motorcykler på græsset i Roskilde Ring. Det blev en festlig dag, hvor der både kunne sparkes dæk og drikkes en kop kaffe og spises en pølse og snakkes sammen på kryds og tværs. ”Syd for banen” spillede blot en lille rolle i den praktiske afvikling af dagen, men vi vil meget gerne bakke initiativet op, og det gør vi også i år, når der igen bliver ”Ringen Rundt” grundlovsdag med træf for gamle racerbiler.

I april stod Kaj V. Hansen og direktør Jesper Østrup for en rundvisning på Roskilde Tekniske Skole langs motorvejen.
I august havde vi endnu en byvandring, denne gang i Jakobskirken og på Astershjemmet. En byvandring syd for banen, som led i sommerens række af byvandringer arrangeret af Lotte Fang og Kaj V. Hansen.
I oktober fortalte Svend Erik Christensen om Rosma – Roskilde Madras Fabrik – en af virksomhederne på Kamstrupstien. Svend Erik havde samlet et stort materiale og nogle gode fotos, som bl.a. nogle af vores medlemmer havde bidraget med, og der var stor tilslutning til aftenen.
Materialet om Rosma dannede baggrund for Svend Eriks artikel i årsskriftet for Historisk Samfund for Roskilde Amt, som udkom sidst i november måned. Ud over Svend Eriks artikel indeholder årsskriftet også et andet bidrag om Rosma, nemlig barnebarnet Per Christiansens beretning om familievirksomheden.
Jeg har selv bidraget til årbogen med en artikel om vores lokalhistoriske engagement ”Syd for banen.”
Da årbogen blev præsenteret, bidrog Niels Jørgen Rasmussen med et rids af Roskilde Teaters historie igennem 50 år, i forbindelse med at han og Ebba havde ryddet op i teaterforeningens arkiv.

I november var vi med til at sætte Lys på Byen for en enkelt aften. Vi havde lånt Byens Hus på Stændertorvet og havde fået belysningsarkitekt Gunver Hansen til at komme og fortælle om sine belysningsprojekter i Roskilde. Mest markant Energitårnet ved KARA, med den farverige kontur i Roskilde skyline, når der om aftenen sættes farver på. Belysningen i Energitårnet blev få dage senere præmieret på en stor arkitektkongres i Rom. Også Kaj V. Hansen fortalte om byrådets overvejelser og de gode grunde til, at der skal lys i et byrum som Roskildes.

I november fyldte lokalhistoriker Lotte Fang 75 år, og det blev behørigt markeret og fejret med reception i Byens Hus på Stændertorvet. Samtidig var hun på vej mod hendes 40 års jubilæum med byvandringerne om sommeren. Desuden udkom hendes bog ”Gader og stræder i Roskilde kommune” i en udvidet og opdateret udgave, hvor også vejnettet i de gamle Gundsø og Ramsø kommuner er beskrevet.

Endelig bød februar måned på en aften om, hvad der er meningen med historie og hvad vi kan bruge historien til. Forfatter Søren Elmerdahl Hemmingsen gav os meget veloplagt indblik i emnet. Denne aften var der mange deltagere fra Historisk Samfund, som er begyndt at orientere deres medlemmer om vores arrangementer, ligesom også vi bringer deres program videre til vores medlemmer.

3. Afmatning i det lokalhistoriske engagement.

I det sidste år har vi i bestyrelsen kunnet spore en vis afmatning – ikke i at få gode idéer til arrangementer, men i at vi ikke er så hurtige til at få dem planlagt. Det er efter min mening en naturlig udvikling i et frivilligt engagement, når det ikke er pionertiden længere, at det kan være svært at få de sidste aftaler i hus for et halvårsprogram.
Derfor har medlemmerne ikke kunnet få et fuldt halvårsprogram fra begyndelsen af sæsonen. Medlemmerne har heldigvis vist sig at være meget overbærende ☺
Det skal nu ikke afholde jer fra at komme med jeres idéer og forslag til, hvad I gerne vil høre om og opleve. Jeres forslag er velkomne, og det hjælper os meget når der kommer noget konkret.

Vi har også mærket, at der har været store omlægninger på Lokalhistorisk Arkiv i bibliotekets underetage, siden Eva Tønnesen fratrådte og gik på pension for nogle år siden. Åbningstiderne er blevet indskrænket, den hjælp man kan få er blevet mindre, og der er ting som man skal betale for som tidligere var gratis – og andre begrænsninger. Vi oplever det som en unødvendig besværliggørelse for os, der gerne vil dykke ned i lokalhistorien.
Vi har ved flere lejligheder påtalt det over for arkivlederen og medarbejderne, men vi ved ærlig talt ikke hvor meget vores røst kan forbedre forholdene. Omlægningerne skyldes sandsynligvis ændrede prioriteringer i biblioteksledelsen og på det politiske niveau.

I 2015 har vores forening også betalt lærepenge – dyre lærepenge, desværre. Vores hjemmeside er blevet hacket, fordi vi åbenbart har haft for svage passwords i brug, og det krævede en længerevarende indsats fra vores IT-kyndige webdesigner at få genskabt hjemmesiden.
Også hvad angår ophavsret har vi betalt dyre lærepenge. Det foto af Roskildes skyline, som vi sendte til Roskilde Avis forud for aftenen med belysningsarkitekt Gunver Hansen, viste sig at være taget af en lokal amatørfotograf. Det var vi ikke opmærksomme på og havde ikke på forhånd sikret os tilladelse til at bruge fotoet. Sådan noget koster, for naturligvis kan man ikke bruge andres fotos uden at spørge om lov først.
Dette vil Tommy Hansen komme nærmere ind på, når han fremlægger regnskabet.

Hermed fremlægger jeg bestyrelsens beretning til drøftelse.

Mogens Ohm Jensen, formand